

SUBSCRIPTION RATES
 United States of America one year 60c.
 Canada, Europe & t. c. one year \$1.50

Srbobran published every Thursday at
 443 W. 32 Street, New York, N. Y.

СРВОБРАН

ПРЕТПЛАТА:
 За Сјед. Државе на годину 60 ц.
 Канаду, Европу итд. год. \$1.50

Србобран излази четвргом на
 443 W. 32 Street, New York, N. Y.

СРПСКИ НАРОДНИ ЛИСТ И ОРГАН САВЕЗА СЈЕДИЊЕНИХ СРБА СЛОГА **SRBOVRAN** SERB NATIONAL PAPER AND THE ORGAN OF THE SERB FEDERATION "SLOGA".

Број 405

ЊУЈОРК, Њ. Ј., ЧЕТВРТАК, 13. Јула 1917.

ГОДИНА 7.

Нов терор у Србији

Њу Јорк Тајмс од прошлог понедељника доноси ово саопштење:

Аустријска влада отпочела је нов терор у Србији, и велике групе Срба воде се посеведневно на губилиште без икаквог убојења, по извештајима које је тајним путем добио Чарлс Перглер, председник Ческог Народог Удружења. У много случаја, а не постоје никакве оптужбе против жртава, а ни у једном од њих нема доказа о кривци. У Крушевцу и Јагодини вешања су посеведневно догађаји.

Да би застрашили Србе, вели извештај, Аустријанци су измислили нову врсту страхоте. Вешања, која су јавна, фотографишу се, и онда се хиљадама тих фотографија растура по земљи да би послужиле као опомена Србима шта их чека ако буду одани цару. Више тих фотографија нађено је код немачких и аустријских официра, заробљених на Солунском фронту, и сад су у рукама чешких воја у Паризу.

„Срби који су под бугарском владом пате толико исто колико и Срби који живе под аустро-мађарско-немачком владавином”, вели г. Перглер. „Један српски ђак, чије се име не може казати, испричао нам је овај скоро невероватни догађај, који је он гледао својим очима:

„Бугари су одвели повећи број угледних Врањанаца из Врања у Сурдулицу, која је удаљена од прилике двадесет пет километара, а лежи близу саме бугарске границе. Међу њима су се налазили и ови: Јанко Вучковић, Аритон Миљковић, Ђорђе Стефановић, Ђорђе Петровић, Аритон Пантазијевић, Зафир Дингарац, трговци; Тома Зафировић, народни посланик, Јома Ђурђевић, председник првост. суда. Сви ти људи мучили су неколико дана, а потом спрегљани на пијаци. Најбога и најбоља у Врању, Стојан Србинац, прво је опљачкан, а онда убијен.”

Толико Њујорк Тајмс. Ми од своје стране имамо да дојемо да је извештај о овом покољу у Врању потпуно тачан, да се то нарочито види из имена, од којих су нека добро позната и уреднику „Србобрана”. Колико год жалимо све те невинне жртве, не можемо а да не забележимо да су оне својом смрћу учиниле српској ствари много веће услуге но што на први поглед изгледа. Бугари су, наиме, у својој дрскости долазили свету да је источна Србија насељена Бугарима, и једну такву изјаву дао је недавно преко овдашњих листова, и бугарски посланик у Вашингтону. Први одговор на ту бугарску безочност била је прелетомња крвава побуна у околини Ниша и Лесковца, дакле баш у крају који су Бугари нарочито присвајали; а као други може се сматрати мученичка смрт ових Врањанаца, које су Бугари такође присвајали и тобоже „ослободили” од Србије. Тома Зафировић, Дингарац и други прави су правци Врањанци, и да у њима има и једне капи бугарске крви, Бугари их зацело не би убијали.

Да је потпуно тачна и вест о аустријским злочинима, читаоци знају већ и по слици, коју је пре неколико недеља донео Србобран. Они ће се опоменути да су вешања, приказана на тој слици, извршена баш у близини Крушевца, и да су и место вешања и поједине невинне жртве на језовитој слици познати наши народни посланици из крушевачког краја. И горњи извештај „Њу Јорк Тајмса” изреком помиње Крушевца, јер вели да су вешања посеведневно догађаји у Крушевцу и Јагодини.

Све ове грозоте не сме заборавити ни један добар Србин. Српска је дужност да о њима буду обавештени чак и наши потоњи нараштаји, јер се из њих види и ко су и какви су српски непријатељи, а и ко су и какви су Срби. Све те жртве немају никакве друге кривце до те што неће да пљуну на свој српски образ и своје српско име; ти људи дају живот, али не дају своју светињу. Ово нарочито треба имати на уму данас кад су неки међу нама — срећом врло мало њих — вољни да српски образ баце под ноге ради много ништавијих ствари но што је живот.

М. Т.

Председнику Југословенског Народног Вијећа г. дру. А Бианкини-у стигла је ова захвала од српског посланика у Вашингтону, г. Љ. Михајловића на послану му брзојавну честитку поводом рођени дана српског краља Петра Првог.

ГОСПОДИНЕ ПРЕДСЕДНИЧЕ:

Краљ. Посланству је част известити Вас, да је примило телеграфску честитку, коју сте изволели послати у име Југословенског Народног Вијећа поводом рођени дана Његовог Величанства Краља Петра и одмах је упутило Његовом Величанству преко Министарства Иностранних Дела.

Изволите примити, Господине Председниче, овом приликом уверење о мом поштовању. — Са искреним поздравом;

Посланик, Љ. МИХАЈЛОВИЋ.

НЕДЕЉНИ ПРЕГЛЕД

Да би скренули пажњу са свога незавидног положаја, о коме је било говора прошле недеље, Немци су ударили у очајне нападе на све стране. Већ неколико дана они се из све снаге умињу да пробију француски фронт на Ени, и та их утицања стају огромних жртава, али остају без резултата. Карактеристично је међутим за стање немачке војске да она апсолутно и не покушава да пређе у општу офанзиву на западном фронту. Она се ограничава на локалне нападе, које обично врши са великим масама и великим утрошком топовске муниције. Тако су, на пример, Немци само у току последња три месеца извршили око 40 напада да би повратили изгубљену линију Шмен де Дам, и увек се враћали развојене главе. Рачуна се да их само ти напади стају око 100.000 људи. И њима ма ра бити јасно да би један снажан општи напад стао мање жртава и донео више резултата, и кад га ипак нису предузимали, значи да за њега нису способни. Треба се опоменути да су Французи све те по

ложаје, које би сад Немци хтели да поврате, освојили једним снажним налетом, који је трајао свега неколико дана. Битка на Ени у опште све више подсећа на славу француску победу код Вердена. Разлика је само у томе што је немачки неуспех код Вердена исполоио немачку немоћ за даље продирање, док овај неуспех на Ени испољава нешто више: он одаје немоћ Немаца да задрже и оно што су већ имали у рукама, јер се сад борбе воде око положаја, које су Немци већ били освојили, па их изгубили. Као што се види, ова разлика између Ене и Вердена такође иде на штету Немаца.

Како је ситуација на западном фронту у опште очајна за Немце, види се и по резултатима енглеске офанзиве, која је ових дана навршила годину. У току те једне године Енглези су, према једном поузданом извору, заробили преко 75.000 Немаца, запленили преко 400 топова и напредовали на подужем фронту, који местимце достиже дубину од 20 миља. На супрот томе, Немци су свега успели да пре неколико дана, северно од реке Изера, изненаде два енглеска батаљона, кад су привремено остала без заштите енглеске флоте, и да при том заробе 1250 Енглеза и нешто ратног материјала. То је у току целе године највећи број енглеских заробљеника који је Немцима пао у руке. Све дотле, у току од читаве две године дана, Немци нису могли запленити ни један једини енглески топ. Једном речи, Енглези су у току последње године несумњиво доказали и надмоћност своје војске, и надмоћност своје артиљерије и ратне спреме. Да се то правилно оцени, треба имати на уму да су се Немци спремали 40 година, а Енглези само две године, јер је њихово

војничко спремање почело онога дана кад су ступили у рат. Дода ли се томе да су Енглези, и поред немачких подморница, остали господари и на мору, да су већ обезбедили храну за читаву годину дана, да број њихових потопљених лађа стално опада, и да права борба против подморница тек има да дође: онда не се разуме ти срдита немоћ Немаца, која се испољава у убијању енглеских жена и деце из аероплана, и у поздраву „Бог убио Енглеску!”

И немачко напредовање на руском фронту више је политичке по војничке прилике. Јер Немци очевидно не напредују стога што су војнички надмоћни над Русима, већ стога што су преко разних својих агената успели да дефинирају поткопају дисциплину у самој војсци. Али и тај успех није резултат неке нарочите немачке умешности — од тога су они далеко — већ означавају шта у Русији, нарочито северозападној, има врло много Немаца, који су руски предавници. Да ипак, ма колико је ситуација озбиљна, не треба очајавати. Војска, која после толиких војења и зорних утицаја била у стању да пре три недеље отпочије нао сјајну офанзиву и зароби близу 40.000 Немаца и аустријанаца, не може прегрети тако дефинитиван слом. Главна сметња, одуство дисциплине, може лако ишчезнути баш стога што је земља дисциплине предузете и друге. Керенски, који је данас само министар председник, већ развио је сву енергију у победи и спољног и унутрашњег непријатеља. Он ће бити бити у толико енергичнији у колико извесно донеће и сам осећа грижу савести због овога што се данас догађа. Први доказ о његовој решности да све обзире жртвујући спас отаџбине лежи у томе свој кабинет није сасвице из самих социјалиста, већ је половину портфеља, да не мање важних, уступило социјалистима. Његови намери могу лако и по други бити крунисани успехом. Ни то свакако од свега срца желимо, за спас наше велике оловене сестре и ради што српскијер ослобођења наше изгубљене и опустошене земље. Тобедна наших савезника и наше ствари обезбедена је, па макар се развијале ствари у Русији; али је она много ближе, ако Русија буде успела. Промо стога ми на догађаје у Русији нисмо никад могли гледати равнодушно, кроз неке „научне наочари”, него смо стално гледали са најживљим болом и са чисто српском жељом, стално имајући на уму да сваки изгубљени значај стотине и хиљаде српских живота мање.

ЗАЈАМ СЛОБОДЕ И ПОЛИТИКА

Од Едварда Томе Тејлора, члана Конгреса из Колорада.

Овај чланак добио смо од председника Министарства Финансија у Вашингтону.

Може се с правом претпоставити да ће народно учешће у куповању државних облигација, поред многоструких других користи за државу и народ, несумњиво допринети и прецишљавању у политици.

Утврђено је на основу аутентичног извора да пре ове емисије облигација Зајма Слободе није било више од 300.000 кунаца државних облигација, а и они су били махом из богатанских класа.

Кад су завршили бројеви показани да је овога пута преко 4.000.000 становника Сједињених Држава купило облигација Зајма Слободе, била је јасна чињеница да сад у Америци има толико људи који ће се као државни поверници, интересовати за државне послове, а нарочито за финансијску политику државе.

Као год што је народно учешће врло моћан подстрек за личне финансије, биће тако исто моћан подстрек и за вође државних финансија и то не само финансија целокупне државе, него и финансија појединих савезних држава, округа и градова.

Пошто политика контролише државу, народно учешће неће бити без одјека ни у по-

литници. Оно ће те милионе Американаца поучити о потреби, а тако исто и о начину вођења финансија и поштене политике.

Услед тога ће преко 3% целокупног становништва, широм земље, узимати јаче учешће у политици и гледаће да не буде лудорија ни расипања.

Уписивање облигација Зајма Слободе ствара јавно родољубиво интересовање за финансијско и материјално благо стање наше земље. Стога ће сваки власник такве облигације понети са собом на гласање чврсту намеру да заштити и обезбеди свој финансијски удео у држави, па ма како тај удео био мали, и то на тај начин што ће гласањем уклонити што више чинилаца ржаве управе који, као што сви знамо, постоје.

Политика као целина престаће да буде нека далека империјална, која се не обраћа императивно на просечне грађане. Она ће имати тежњу да их наведе да мисле не само о својим правима него и о својим дужностима. Они ће те дужности испуњавати са више стараша и више трезвости у мисли и речи.

Она ће обележити почетак једне политичке ере, на вечиту славу наших грађана и зарад потпунијег и трајнијег благостања свакога од њих, а не њима и наше земље.

Напред, браћо!

Припреме за ползак трепе Видовданске чете већ се приводе крају, те стога треба да похитају сва брана Срби која се мисле јавити.

свакако је најбољи доказ да ће он поверену му мисију извршити на опште задовољство. Али ми од своје стране истичемо да г. Ивановић и у личној опхођењу прави најбољи утицај и да и својим државем и својим разговором одаје дугогодишњег борца за народна права и народну слободу. Нека му је срећан рад.

Српски протест. Поводом сиптематског изнуравања Србије, од стране Аустроугарске и Бугарске, које се коси не само са осећајима човечности, него и са одредбама међународног права, упутио је посланик Србије у Паризу, г. М. Веселић један енергичан протест Влади Сједињених Држава са изјавом да Србија мисли тражити одговарајућу ратну општећу. Преко сто милиона круна изнуђено је од народа у Србији само у готову, остављајући на страну материјалну штету.

Бугарски терор. Српске војне власти дошле су до једног званичног бугарског документа, из кога се види да су се Бугари потпуно избезумили. Свама српским заробљеницима, интернираним грађанима и регрутима из Моравског Краја поручиле су, наиме, бугарске власти, да ће не само свако од њих бити стрељан ако покуша да побегне, него да ће му се и кућа спалити, имаће конфисковати, а по родича интернирати, или тачније речено уништити. У овом рату било је већ на страни Бугара и њихових савезника свакојаких свирепстава и злочина, али оваквих још није, бар не под фирмом државних власти. Нечу вен је злочин већ и то што су становници Моравског Краја, чисти овејани Срби, узети силом у бугарску војску и принуђени да се боре против рођене браће; због тога злочина је поглавито и избила прелетомња побуна у Моравском Крају. Али су Бугари у злочинству просто надмашили сами себе кад сад за бегство тих јадних људи, које је најприроднија ствар на свету, прописују не само смртну казну, него и уништење њихове имовине и њихове породице.

Ови злочини, као и сваки други злочин, платиће се једнога дана. Да тај дан није далеко, види се баш из тог неурачуљивог држања бугарских власти, јер је стара истина да Бог ономе кога хоће да казни прво одузме памет. Бугари су показивали више уздржљивости докле год су веровали да ће се овај рат свршити повољно по њих, и у колико више губе ту наду, у толико више губе и памет.

Да су њихови злочини учестали и прешли сваку меру, види се и по томе што се и у разним великим листовима јављају све испренијни извештаји о њима. У данашњем уводном чланку са општавамо извештај Њу Јорк Тајмса, а помињемо да је један врло исцрпан извештај донео и Њујорк Трибујн. Поред тога у Њујорк Тајмсу објављен је и један по Бугарску врло неповољан уводни чланак, у коме су бугарске наде на сплетку са засебним миром немилосрдно исекасале.

Црквена општина у Данстауну. Колико је покрет за ползак у

(Настава на 4-ој страни.)

Из Српства и Југословенства

Добро нам дошли! Пре неколико дана стигао је у Њујорк г. Милош Ивановић, познати прелогорски политичар и члан Прелогорског Одбора за Народно Уједињење, у пратњи младог г. Буре Вукмировића. Леп глас који г. Ивановић ужива међу браћом Црногорцима, и због своје политичке зрелости и због старости којима је ради свога политичког уверења био изложен,

SRBOBRAN

SERB WEEKLY

Published by

SERBIAN EDUCATIONAL AND BENEVOLENT FUND OF SERB FEDERATION "SLOGA"

442 West 22nd Street New York, N. Y.

Business Manager: M. I. Pupin, 443 W. 22nd St., New York, N. Y. TELEPHONE: CHELSEA 6008.

Editor: M. Trivunac, 443 W. 22nd Street, New York, N. Y.

Entered as second-class matter at the Post Office of New York, N. Y., under the act of March 3, 1879.

ЗНАЧЕЊЕ НАШЕГ НАРОДНОГ УСТАНАКА

ОНИМА, КОЈИ НЕ ПОЗНАЈУ ВРИЈЕМЕ.

До данас смо стајали на не плодном пољу. Расправљање, идеолошке теорије, изјаве, прогласи, скуштине, зборови. Крчило се, копало, орало, сјало — да и ова мртва и тврда, леде на ледина проклија новим животом, бујним и топлим. Многи је било орача и сјача. Многа је безбожна нога варварски газила премладу клицу. Многи је паклени ђаво сјао коров ноћу, до у заматку угуши плодове зноја и крви.

Дошло је доба жетве. Брусе се свијетле косе и српови брички. Размахаше се жита ве руке — закицнуше змије у жити, а мишеви ситни из рупа виле... Али косцу се глава у сунцу купа, у небо гледа. Сви јесени трагичке дужности своје и тежине посла, који се мора без условно да врши, настујају косци на реду и ритмичким склацим замахом започињу раду с краја. Кукољ ће касније да тријебе. То је неминуемо. Сада је доба жетве и косе и српови косе... а змије цикте и мишеви плашљиво виле.

У овој великој доби, кад читав свијет устаје, да покочи да ле к бољем животу човјека, кад сви народи усредсређеним силама одлучно настујају, да изврше велико дјело, историјску мисију, коју стицање пријатна и необилазних социјалних закона досудило овом нараштају, у овом времену општег кретања и гитања маса, и наш народ, и ми Југословени, и ми Хрвати, и ми Срби, и ми Словенци, и ми морамо, морамо да корачамо упо редом с другима, да не застане мо, да нас не прегазе, и ми морамо да јуначки покрочимо у ци ројском овом добу, к светом циљу, за који падохе најбољи из родни синови, за који изгубише безбројни нараштаји, за који изгара од свога постанка сав народ као цјелина и сваки појединач, који је с том цјелином складан.

Ми то послање морамо, радо или нерадо, ми то морамо да испунимо, па судили нас савременци није како нас судили, па клео нас или благословио нараштај, који ће за нама доћи. Ми смо на Херакловом раскршћу. Кренути издајничком стазом без трња, или остати на мјесту без жртве, — значило би изне вјерити се нашој прошлости, значило би издати будућност своју.

Ми морамо јуринути у врло, без страха, не штедећи ни себе ни оно, што нам на путу стоји, и стане. Ми морамо укуштати све што је наше, свртати у један ред све наше снаге. Ми морамо повезати вјером и љубави све другове у раду и браћу у борби. Ми морамо напуштати нагом у побједу сва срца и сваки мозак тријело и душу свих вијерних другова у раду, све љубљене браће у заједничкој одлучној борби.

Ми морамо ићи напред и даље. Бодрети се како знамо, топло и меком ријечи или јуначким покличем тврдим. Борети се свим поштитим оружјем, пером и језиком, пушком и мачем, шаком или главом; свим и сва чим, што нам је на дохвату, и како знамо боље.

Ми морамо срљати к побједи наше мисли, светосје мисли заједнице наше тјелесне и духовне, ослобођењу и уједињењу наше га народа.

Ми морамо, ми морамо на те шки пут, на Голгогу, гоњени унутрањом савјести и свијести, сабраном снагом прошлних покољена.

Ми Хрвати и Словенци, својом жртвом, жртвом маленог броја, вратићемо Србима за све оне безбројне жртве њихове пет милујна уједињене браће, надокнадићемо оне животе наших земљака, који су у аустријским редовима пази за туђи рачун, сна сићемо хиљаде нових живота који би пали за овај исти циљ, — кад он не би био проведен сада нашим учествовањем у овом народном устанку.

У овоме је разлог с којег се ми, устапе, добровољне жртве кречемо у борбу, ма да нам ни када ни у сну није био животни позив — убијање.

У овом покрету народа, тко није с нама тај је против нас. На налазио се он у границама домовине или изван ње, па крети се шаком или са три прста, па говорио он нашим или туђим језиком, једнако нам је погубљан и исто толико непријатељ.

Тко хоће да пред нама пође у том правцу, ми ћемо вијерно за њим. Тко не може ни пред нама ни с нама, нека нас слиједе. Тко на путу стане, нека на страну одскочи. Ми морамо напред!

Ми Југословени, ми Хрвати, Срби и Словенци ми, један је динствен народ, ми морамо да ослободимо све Југословене, ми морамо да уједињимо све Југо словенске земље у једну слободну народну државу.

Питсбург, јула, 1917. Др. Љубо Леонтић. (Из "Хрватског Свијета".)

тајте да стигнете браћу која су пошла. Дижите част соколства, развијте ваше бојне барјаке! Најтежите се у храбрости и јунаштву. На велики, крвави, усташки слет, Соколи! Браћо Соколи!

Овим народним устанком Сокољство испуњава своју заданку. Оно мора бити прво на устанку. Не дајте се смести ни од кога, ни од чега. Разабирам да је некоју од браће збунило питање о ликвидацији Сокољства. Противници народнога покрета кушају да ову ствар прикажу у напаклом свјетлу. Молим за то сву браћу да проуче и уваже ово објашњење.

Не ради се о напуштању Сокољства, него о томе да се дјеловање Сокољства пренесе о нама гдје му је једино достојно мјесто: у бојне редове војске југословенскога устанка за ослобођење и уједињење. Према тому је дужност свакога Сокола, који је здрав и који нема овдје обитељи, да крене на наше бојиште и поведе са собом што више знацаца, а за дава свакога соколскога друштва да дигне и одреми чим већи број браће и у опште што већи број усташа на бојиште.

Данас је то и само то задања Сокољства, јер за друге задање постоје друге народне организације, а Сокољство је организација војске народне организације.

Не ради се о томе да се Сокољство од једнога маха растури или да сва поједина друштва обуставе сваки рад и замотају своје заставе. Не, браћо! Заставе треба да се развију, али зато да их Соколи понесу на бојиште. Рад треба да се појача, али не у сврху забави и парада, него у сврху скупљања и кретања народних усташа.

Речено је овако и овако треба да се разумије и појаснава. Свако Сокољско друштво треба да упре све своје силе и да што прије пошаље на бојиште све оне своје чланове који икако могу да пођу, и да поради сваки начин да подигне на устанак и са својом четом одреми све што је здраво, младо и неодвисно у колонији и околини. Прије него

тајте да стигнете браћу која су пошла. Дижите част соколства, развијте ваше бојне барјаке! Најтежите се у храбрости и јунаштву. На велики, крвави, усташки слет, Соколи! Браћо Соколи!

Овим народним устанком Сокољство испуњава своју заданку. Оно мора бити прво на устанку. Не дајте се смести ни од кога, ни од чега. Разабирам да је некоју од браће збунило питање о ликвидацији Сокољства. Противници народнога покрета кушају да ову ствар прикажу у напаклом свјетлу. Молим за то сву браћу да проуче и уваже ово објашњење.

Не ради се о напуштању Сокољства, него о томе да се дјеловање Сокољства пренесе о нама гдје му је једино достојно мјесто: у бојне редове војске југословенскога устанка за ослобођење и уједињење. Према тому је дужност свакога Сокола, који је здрав и који нема овдје обитељи, да крене на наше бојиште и поведе са собом што више знацаца, а за дава свакога соколскога друштва да дигне и одреми чим већи број браће и у опште што већи број усташа на бојиште.

Данас је то и само то задања Сокољства, јер за друге задање постоје друге народне организације, а Сокољство је организација војске народне организације.

Не ради се о томе да се Сокољство од једнога маха растури или да сва поједина друштва обуставе сваки рад и замотају своје заставе. Не, браћо! Заставе треба да се развију, али зато да их Соколи понесу на бојиште. Рад треба да се појача, али не у сврху забави и парада, него у сврху скупљања и кретања народних усташа.

Речено је овако и овако треба да се разумије и појаснава. Свако Сокољско друштво треба да упре све своје силе и да што прије пошаље на бојиште све оне своје чланове који икако могу да пођу, и да поради сваки начин да подигне на устанак и са својом четом одреми све што је здраво, младо и неодвисно у колонији и околини. Прије него

тајте да стигнете браћу која су пошла. Дижите част соколства, развијте ваше бојне барјаке! Најтежите се у храбрости и јунаштву. На велики, крвави, усташки слет, Соколи! Браћо Соколи!

Овим народним устанком Сокољство испуњава своју заданку. Оно мора бити прво на устанку. Не дајте се смести ни од кога, ни од чега. Разабирам да је некоју од браће збунило питање о ликвидацији Сокољства. Противници народнога покрета кушају да ову ствар прикажу у напаклом свјетлу. Молим за то сву браћу да проуче и уваже ово објашњење.

Не ради се о напуштању Сокољства, него о томе да се дјеловање Сокољства пренесе о нама гдје му је једино достојно мјесто: у бојне редове војске југословенскога устанка за ослобођење и уједињење. Према тому је дужност свакога Сокола, који је здрав и који нема овдје обитељи, да крене на наше бојиште и поведе са собом што више знацаца, а за дава свакога соколскога друштва да дигне и одреми чим већи број браће и у опште што већи број усташа на бојиште.

Данас је то и само то задања Сокољства, јер за друге задање постоје друге народне организације, а Сокољство је организација војске народне организације.

Не ради се о томе да се Сокољство од једнога маха растури или да сва поједина друштва обуставе сваки рад и замотају своје заставе. Не, браћо! Заставе треба да се развију, али зато да их Соколи понесу на бојиште. Рад треба да се појача, али не у сврху забави и парада, него у сврху скупљања и кретања народних усташа.

ево своје силе не уложи, и прије него све не покуша, соколско друштво живи и дјелује. Али оним часом, када је то учинило, друштво је испунило своју највишу заданку, и треба да ликвидира, а преостали његови чланови и чланице нека свој рад пренесу у друге народне организације. То вриједи и за Жупе и за Савез.

Ликвидација, дакле, треба да је постепена и да се врши оним редом и у оном опсегу, у којему поједина друштва испуњавају своју заданку, то јест: друштво треба да пошаље све што може окуштати и послати — треба да часно ликвидира јер је своју заданку извршило.

Тако има да се ствар разумије и тако да се поступа, и ако буде тако, то ће бити велики и славан успјех Сокољства, јер ће свако друштво и свака Жупа дати своје најбоље силе и слати своје поносне чете те живјети даље — у тим четама на бојишту.

Када би било могуће, требало би да свако друштво под својим барјаком окупи између чланова и нечланова по једну читаву чету, или свака Жупа по једну већу војну дивизију. А када би се то испунило, ко да још тражи круна над погачом, и што вишег и кепшег може да даде наше Сокољство?

Напријед, зато, браћо: на устанак и буну! Напред, па да друга и трећа и четврта соколска чета буде што скорије у кретању.

Идите се у народ, браћо; дајте жив примјер народу; водите, наговарајте, крепите, соколите и водите!

Сокољство је у усташким четама. То су праве соколске друштве. Њих куштите, њих крепите, с њима идите. Све друго је споредно, све друго је малено. Само ово је велико и лијепе и народно и соколско!

На устанак, браћо! Скоро и друга чета да крене!

До виђења, Соколови! Милан Марјановић, Старјенина „Југослов. Соколског Савеза“.

Пригодом поласка прве соколске чете Зрински.

На испраћај прве соколске чете Зрински, није могао никако да дође и наш усташки војвода Милан Прибићевић, па је послао својета замјеника г. Константина Јоксимовића, српскога часника и рањеника, а преко њега слиједило писмо које је прочитано соколским усташама, и које гласи:

“Соколској Чети Зрински Њу Јорк, 13. јула. Мила браћо!

Ви ћете опростити што заузет великим послом у Њу Јорку не могу да дођем да вас поздравим лично при вашем поласку.

Посао који радим овде вас је послао народни а одложити се не може ни за један дан. Нека не буде, дакле, замерке ваше, а нека буде само нашег весеља, јер видите како смо на све стране у исто време заузети свом снагом да изведемо што боље дело данашњег устанка нашег југословенског у Америци против злотвора наших Аустро-мађарских.

У име име, браћо поздравите Вас, у друштву са драгом мојим пријатељима, Дон Ником, Марјановићем, Леонтићем, Крајновићем и другима, и мој помоћник, потпоручник г. Константин Јоксимовић, кога нарочито шаљем ка вама да ме замени и у моје име вам каже са моје стране сретан пут.

Саслушајте га јунаци. Прочитајте и писмо моје, које вам написах у свечаном броју нашег драгог Хрватског Свијета, а у којем ћете наћи такође моју љубав за вас.

Будите издржљиви, браћо, не трајни, верни и вредни народу

и себи до краја на путу сретном крчим сте пошлци. Љубим вас све, јунаци и соколи и заставу вашу љубим хрватску што се вије изнад вас. Средина што видим прву хрватску чету која полази у борбу за своју и праву слободу југословенску, браћо, не да се измекне, те, пуи признања и благодарности у име светог идеала сло бде наше, захваљујем вам, оста јуи одани брат ваш и слуга до смрти... Милан Прибићевић.

и себи до краја на путу сретном крчим сте пошлци. Љубим вас све, јунаци и соколи и заставу вашу љубим хрватску што се вије изнад вас. Средина што видим прву хрватску чету која полази у борбу за своју и праву слободу југословенску, браћо, не да се измекне, те, пуи признања и благодарности у име светог идеала сло бде наше, захваљујем вам, оста јуи одани брат ваш и слуга до смрти... Милан Прибићевић.

Ово дивно, ово више него братско и срдечно писмо, када је прочитано, измаило је сузе из свачијем оку, а онда распламало срце свакога заноса којим се искакала велика љубав што јује све прави јунаци према првом јунаку нашем Милану Прибићевићу.

Пригодом одласка усташа ствало је више поздрава од којих се истине следећи телеграм код је стигао од Ј. Прасеуља у име Хрвата из Лаканана а којим гласи:

Јунаци, ускоди, соколи наш осветници Зрински, наше заставе, ваша одважност, ваша љуб према нашој погаченој до маи одушевљава нас те вам при поску на пут славе кличемо срце. Добра вам срећа и победа. Ваше деснице, ваши мачеви, ваши куршуми били страх и репет огнеча и тирана наших.

Својеруча приређеног у Питсбургу у част осветницима, одаслао је поздравни телеграм Југословенском Одбору у Лондону. Нар. Одборни у Јужној Америци, Милану Прибићевићу, преко српског посланства у Вашингтону министру пред

сједнику Пашину на Крф. Телеграм одаслат министру Пашину гласи: “Добровољци прве соколске усташке чете Зрински, кренуше испраћени слављем народа кроз Кливленд и Питсбург, носећи пред српских, словенских и амерички барјак хрватски, као бојни, а вођени соколским вођама Хрватом Манцем, Словенцем Адамием. Поздрављајући Вас, као преставника наше првоборачке Србије, радосно јављамо да се поред све бројљивих српских окупљају и крећу нове

хрватске и словенске чете усташке војске југословенског ослобођења и уједињења да се придруже славној српској војсци.” Потписан Старјенина Соколског Савеза М. Марјановић. Телеграм одаслат М. Прибићевићу гласи: “Зринска чета, из Кливленда са сузама отпаћена и цвијећем окићена, од браће у Питсбургу одушевљено дочекала, жељна боја и јуначке славе, поздравља Вас, јуначког војводу свога, уз поклук: Смрт Аустроји. Животе за слободу.”

Друштвени Гласник

ПРИМИТАК НОВЦА У МЕСЕЦУ ЈУНУ 1917. ГОД.

Table with 3 columns: Name, Amount, Total. Lists donors and their contributions for June 1917.

ИЗДАТАК НОВЦА У МЕСЕЦУ ЈУНУ 1917. ГОД.

Table with 3 columns: Name, Amount, Total. Lists recipients and their amounts for June 1917.

хрватске и словенске чете усташке војске југословенског ослобођења и уједињења да се придруже славној српској војсци.” Потписан Старјенина Соколског Савеза М. Марјановић. Телеграм одаслат М. Прибићевићу гласи: “Зринска чета, из Кливленда са сузама отпаћена и цвијећем окићена, од браће у Питсбургу одушевљено дочекала, жељна боја и јуначке славе, поздравља Вас, јуначког војводу свога, уз поклук: Смрт Аустроји. Животе за слободу.”

Друштвени Гласник

ПРИМИТАК НОВЦА У МЕСЕЦУ ЈУНУ 1917. ГОД.

Table with 3 columns: Name, Amount, Total. Lists donors and their contributions for June 1917.

ИЗДАТАК НОВЦА У МЕСЕЦУ ЈУНУ 1917. ГОД.

Table with 3 columns: Name, Amount, Total. Lists recipients and their amounts for June 1917.

5 Саво Чанац 50.00
6 Јово Павловић 50.00
11 Ристо Томашевић 50.00
59 Мило Дачић 50.00
200 Милана Клашња 50.00
226 Ревика Свјетлица 50.00
268 Стево Петковић 50.00
8 Јово Чотра 35.00
178 Павло Марковић 35.00
49 Марко Покрајчић 25.00
145 Пеко Сташић 25.00
172 Милан Шкудић 25.00
264 Букан Клементић 25.00
281 Павле Марјенић 25.00
Бољне потпоре:
3 Миле Ваљевац 90.00
5 Саво Чанац 90.00
5 Јован Радишиновић 90.00
8 Станко Мартиновић 90.00
17 Трипо Јарамац 90.00
79 Вујо Спизар 90.00
79 Раде М. Трпинац 90.00
116 Миланко Вазановић 90.00
129 Мило Обрадовић 90.00
147 Николо Р. Перковић 90.00
185 Михаило Пушела 90.00
264 Никола Павлица 90.00
289 Шпиро Петрић 90.00
27 Саво Радловић 60.00
198 Стево Дивнић 60.00
Марко Сташић 60.00
1 Мато Владушић 30.00
6 Игњат Степановић 30.00
6 Јово Павловић 30.00
158 Јован Бузалић 30.00
89 Јован Милеусић 30.00
193 Јово Ивошевић 30.00
216 Данила Воркапић 30.00
220 Јатинка Влањевљевић 30.00
254 Симо Митровић 30.00
264 Букан Клементић 30.00
99 Мило Поповић 30.00
5 Јован Колачевић (умоболов) 30.00
Остали издатци:
За израду 300 комада друштвених књижа 660.00
За расписе чланова који су се налазили на бојном пољу 1 маја 1916, по решењу ванредне конвенције 670.00
Трошкови Управног Одбора 43.50
Плата чиновништву за јуни 375.00
Бондови за Гл. Председника, Гл. Потпредседника и Гл. Тајника 360.00
Културног Фонда, књижа за месец маја и јуни 80.00
Промена чекова 23.80
Поштарина, експрес и телефон 69.50
Тисканице, хартије и папцаријске набавке 55.21
Из Култ. и Добр. Фонда:
Душану Нарачићу за књиго 100.00
Штампање органа за мај 430.00
Плата Уренику и Администратору 225.00
Награда сарадницима 85.00
Трошкови при администр. органа 9.00
Поштарина за отпак за књиго-мај 7.00
Гас и електрика за кулу 16.00
Стручину за преглед штампарје 1.00
Плата цензору 8.00
Фарбање и папцарије куле задњи сират 7.00
Цензорске набавке за кулу 16.00
Порека на кулу Српски Дом за г. 1911 до 1917 2,162.05
Укупно \$16,229.99

САВЕЗ СЛЕДИЊЕНИХ СРБА „СЛОГА“

Душан Трипчевић, Гл. Тајник.

САВЕЗ СЛЕДИЊЕНИХ СРБА „СЛОГА“

Душан Трипчевић, Гл. Тајник.

ЈЕДНА МОЛБА.

Администрацији “Србобрана” потребни су примерци Србобрана од прошле 1916. године и то 372 и 373 броја, стога се умољава ју она браћа која су те бројеве сачувала да нам их изволе уступити, на чему у напред захваљујемо.

Нова адреса српског пошланта у Вашингтону гласи:

SERBIAN LEGATION 1801 New Hampshire Avenue Washington, D. C.

„СРБОБРАН“

је најширашњи, највећи и највештаји српски недељни лист. Он је орган Савеза „Слога“, који броји око 13.500 чланова а чита га преко 20 хиљада особа.

На „Србобрану“

сарађују и сарађивају и у будуће највештаји српски писци.

Претплата на „Србобран“

стаје само 80 ЦЕНТИ годишње, и према томе те је највештаји српски недељни лист на целој земљи.

Ни један Србин

нема изговора да не буде претплатник „Србобрана“.

Пошаљи претплату одмах

и користи се овом ванредном приликом, а обавести и друге.

Српска Народна Одбрана

ИЗ КАНЦЕЛАРИЈЕ ГЛАВНОГ ОДБОРА.

Ових дана разаслаше се одборима, са нарочитим расписом, легитимације, значке и чланске карте.

Главни Одбор примио је од 7 до 20 јула ове прилоге:

180 Одбор Срп. Нар. Одбране, Колумбус, О.	\$32.50
181 Одбор Срп. Нар. Одбране, Вајандот, Мич.	30.00
182 Одбор Срп. Нар. Одбране, Канал Довер, О.	5.50
183 Одбор Срп. Нар. Одбране, Маунтен Вју, Кал.	40.00
184 Одбор Срп. Нар. Одбране, Филадельфија, Па.	120.00
185 Одбор Срп. Нар. Одбране, Питсбург, Па.	25.00
186 Одбор Срп. Нар. Одбране, Бингам Кеџон, Јута	81.50
187 Одбор Срп. Нар. Одбране, Лорен, О.	23.00
188 Одбор Срп. Нар. Одбране, Фултон, Ил.	17.30
189 Одбор Срп. Нар. Одбране, Кансас Сити, Канс.	73.75
190 Одбор Срп. Нар. Одбране, Бови, Мин.	51.57
191 Крсто Милишић, Окланд, Кал. (за примљени блок од г. П. Слијепчевића, за спротиву из Босне и Херцеговине)	50.00
192 Одбор Срп. Нар. Одбране, Ватсонвил, Кал.	23.00
193 Прилози сакупљени приликом посвете барјака Друштва „Бране Југовића“ у Саут Бетлехему, Па. (послао Одбор С. Н. О.)	25.50
194 Одбор Срп. Нар. Одбране, Саут Бетлехем, Па.	80.64
195 Одбор Срп. Нар. Одбране, Фарел, Па.	50.00

Укупно \$729.26
Раније објављено 13,735.13

До 20. јула свега примљено \$14,464.39

ВИДОВАНСКИ ДАРАК:

18 Одбори Срп. Нар. Одбране, Саут Чикаго и Арендил, Ил., сакупили	\$1,386.43
19 Одбор Срп. Нар. Одбране, Гарфилд, Јута	116.50
20 Срби у Милвоки, Вис., (послао Одбор С. Н. О.)	650.00
21 Одбор Срп. Нар. Одбране, Канал Довер, О.	24.00
22 Одбор Срп. Нар. Одбране, Маунтен Вју, Кал.	62.00
23 Одбор Срп. Нар. Одбране, Валзбург, Коло.	18.50
24 Петар Ђиновић, Њујорк	2.00
25 Одбор Срп. Нар. Одбране, Елизабет, Н. Џ.	18.55
26 М. и Ђ. ешељ, Бивер Вале, Па.	1.50
27 Одбор Срп. Нар. Одбране, Бингам Кеџон, Јута	317.25
28 Одбор Срп. Нар. Одбране, Де Калб, Ил.	34.50
29 Срп. Нар. Одбране, Лорен, О.	80.00
30 Одбор Срп. Нар. Одбране, Ђу Волтер, Вис.	48.00
31 Одбор Срп. Нар. Одбране, Фултон, Ил.	22.70
32 Одбор Срп. Нар. Одбране, Барбертон, О.	220.00
33 Одбор Срп. Нар. Одбране, Кансас Сити, Канс.	9.88
34 Одбор Срп. Нар. Одбране, Саут Омаха, Небр.	72.75
35 Одбор Срп. Нар. Одбране, Ватсонвил, Кал.	88.00
36 Одбор Срп. Нар. Одбране, Саут Бетлехем, Па.	185.00
37 Одбор Срп. Нар. Одбране, Фарел, Па.	1,000.00

Укупно \$4,357.56
Раније објављено 1,157.80

До 20. јула примљено \$5,515.36

СПИСАК ПРИЛАГАЧА.

Саут Ст. Пауа

Местни Одбор Срп. Нар. Одбране у горњем месту одржао је прославу Видована на којој је било четири прихода \$214.25. Видовански дарак приложили су седишњи Срби и др. из Ст. Пауа, Саут Ст. Пауа и Саут Минсеполсиса:

По \$11.05 Видосава Рађић, по \$11.00 Јефта Г. Костић, по \$10 Стјан Скорпић, по \$5 Васа Тржица и Бранко Брусић, по \$4 Нево Писаревић, по \$2.50 Илија Рађић и Јевосава Рађић, по \$2 Анка Рађић, Стеван Рађић, Стојан Ђурић, Лука Бубало, Андрија Батак, Раде Јапанша, Вуко Једровић, Јосиф Вољавић, Младен Трифуновић, Обрад Вољавић, Џејџа Томпс, Владо Милановић, Пекко Попара, Раде Гашперовић, Ђорђе Поповић, Илија Јапанш, Стево Лонгар, Мих. Милошевић, по \$1.50 Н. Ђорђевић, по \$1 Ђорђе Писаревић, Никола Томовић, Лазар Рађић, Стеван Рађић, Милан Рађић, Стеван Рађић, Марко Рађић, Каро Андреј, Стево Грк, Спиро Грубишић, Софија Јапанш, Драго Јојевић, Мартин Ђекић, Павле Мухришић, Обрад Виберић, Томо Делић, Тодор Симоновић, Гаврило Делић, Томо Попара, Павле Старшић, Јово Милишић, Петко Милошевић, Томо Карановић, Стојан Проловчић, Панча Грковић, Никола Влашкић, Никола Шероковић, Илија Јапанш, Ст. Крстић, Никола Богичевић, Петар Андрић, Миле Павловић, Павла Паша, Сава Миретић, Мата Вранеш, Јово Ђедровић, Никола Јовановић, Душан Вујковић, Божо Ђедровић, Раде Јојовић, Сава Ђ. Попара, Гавра Ђукић, Петар Богичевић, Стеван Поповић, Никола Сударевић, Мило Поповић, Стево Милошевић, Милан Богдановић, Никола Вукчевић, Раде Рађић, Ђорђе Ђедровић, Б. Бајалић, В. В. С. М., Петар Бакарч, Чарлес Вилане, Никола Роговић, Буро Милошевић, Лука Јанковић, Лео Милошевић, Спасо Вукчевић, Ђорђе Вабић, по 75ц. Станислав Живковић, по 60ц. Никола Ју-

бен, по 50ц. Франк Некић, Марко Бишковић, Стево Кордић, Никола Војновић, М. Месорар, Раде Вабић, Никола Босанца, М. Матовић, Васо Граховић, Пери Босанца, Мери Мерхаут, Васа Марковић, Живко Милошевић, Цим Дубе, Раде Кешић, Јуза Гашић, Јежа Бајалић, Сава Писаревић, Мило Табаковић, Дан Оана, Буро Копачевић, Стево Тодоровић, по 30 ц. Дан Колек, Стево Бугарски, Лоренц Лосач, по 25ц. Јово Обрадовић, Буро Шејатовић, Гавро Милошевић, Ф. А. Руч, Том Мишнер, Франк Рос, Живко Живанов, Никола Крстић, Милош Вујковић, Франк Јамбурек, Владислав Сукта, Цан Синер, Јово Макаревић, Милан Макаревић, Мара Ђедровић, Цим Петров, Стана Крстић, Илија Поповић, Тодор Катун, Јан Варалец, Сем Дрињак, Мајк Ривал, по 20ц. Цан Маукин, по 10ц. Коста Вукчевић.

Рок Спринг, Вајо.

Местни Одбор Срп. Нар. Одбране у горњем месту одржао је прославу Видована и на истој сакупио \$197.50 Видованског дарка. Приложили су седишњи: по \$15 Брана М. Ј. Радаковић, по \$12 Мрако Бурчић, по \$11 Лука Вукчевић, по \$10 Петар Павловић, Андрија Јоксимовић, по \$6.50 Александар Јоксимовић. — По 6 дол. Лука Јамјин, по \$5 Милан Маљковић, Бошко Караган, Милош Вуисић, Благоје Вујачић, Јосип Томп, Илија Франто, Јован Живковић, Лазар Бурчић, Сима Радовић, Данило Башић, Милета Радовић, Петар Стакић, Даше Мандић, Неа Мандић, Јако Кривић, Обрад Радуловић, Тодор Булатовић, Раде Лекић, Митар Јокић, Милан Милошевић, Милош Филиповић, Е. Зелковић, Петар Јосековић, по \$2.50 Божо Марковић, Митар Комачина, Андрија Радевић, Кучин Баншевић, по \$1 Ђорђе Јосековић, Давид Верип.

Детроит, Мич.

Местни Одбор Срп. Нар. Одбране у горњем месту приредио је забаву на којој је било четири прихода \$101.70.

Добровољне прилоге дали су: по \$5 Милутин П. Павловић, по \$2 Младен Грујић, по \$1.50 г-ца Милана Милошевића, по \$1 Сава Милошевић, Стеван Перушић, Милан Николић, Живко Славковић, Велимир Омљевић, г-ца Ковица Омљевића, Вожа Петровић, Живко Живковић, Шацор Амшић, Живко Момчиловић, Урош Рајковић, Богдан Боковић, Живко Радоловић, Сисао Гаговић, Коста Милошевић, по 75ц. Урош Милошевић, по 60ц. Мирко Фејерић, по 50ц. Бранко Николић, Вада Момчиловић, Драгомир Момчиловић, Васа Сабозељ, Ада Момчиловић, Чеда Пирив, Паја Боринић, Марко Тезарарић, по 30ц. Душан Зорић, по 25ц. Лаза Шара, Зака Будин, Сава Колочић, по 10 ц. Мира Кружичакић.

Дејтон, Охајо.

Г.г. Симо Шукан и М. В. Пузавац сакупили су међу Србима у Дејтону Видованског дарка Српског Нар. Одбора \$17.50. Приложили су: по \$1 Милош Катин, Лазар Катин, Божо Бељански, Александар Митровић, Сима Шукан, Евица Шукан, Јеврема Шукан, Софија Шукан, Милан Пузавац, Љубица Пузавац, по 50ц. Цвија Старшић, Берта Старшић, Жерко Попов, Александар Попов, Зорка Попов, Језена Попов, Вера Попов, Д. Попов, А. Николић, Пер. Николић, С. Гутин, Б. Зорић, по 25ц. Вај. Шукан, Зорка Шукан, Ангелина Шукан, Рада Радоновић, Мита Стојановић, Милан Богданов.

Стијатон, Па.

Г. Воја Јовановић, међу Србима у горњем месту сакупио је Видованског дарка \$14. Приложили су: \$5 Другић бр. 19 СССР, Воја Јовановић, по \$2 Душан Ђорђевић, по \$1 Симо Т. Веерић, Мартин Барон.

Њујорк, Н. Ј.

На крштеној церкве г. Ђоке Станузовог у Њујорку сакупио је г. Црета Левајић \$7.10. Приложили су: по \$1.50 Црета Станузов, по \$1.25 Гавра Грујић, Црета Левајић, по \$1.10 Ђока Станузов, по \$1 Паулина Станузов, Спасо Увезац.

Колумбус, Охајо.

Местни Одбор Срп. Нар. Одбране у горњем месту сакупио је Видованског дарка \$32.50. Приложили су: \$2 Јанко Косић, по \$1 Миле Вуковић, Добре Радаковић, Милан Веселица, Јово Поповић, Миле Цвјетковић, Буро Милић, Миле Дракулић, Ст. Илић, Ил. Прица, Јово Јосић, Даше Дошећ, Нико Комачина, Алекса Вуковић, Илија Комачина, Милан Влашевић, Вујо Студен, Миле М. Бубало, Мило П. Бубало, Буро Цодан Петар Јапанш, Јанко Шама, Никола Родич, Васо Тодоровић, Миле Ваић, Никола А. Комачина, Милан Букан, Јово Ђапанш, Раде Кеца, Миле Свизар, по 50ц. Мариша М. Вукчевић, деда Ј. Поповић, Раде Поповић.

Саут Чикаго, Ил.

Местни Одбор Срп. Нар. Одбране у горњем месту одржао је Видованског прославу на којој је било четири прихода \$1,386.43. Прилог су дали седишњи: по \$200 Срп. Д. Д. Јанка и Крбана, Срп. Д. Д. П. Карадорић, по \$132 Срп. Д. Д. Српско Коло, по \$100 Срп. Прав. Братство Свети Јован Крститељ, по \$12 Јован Б. Драган, по \$10 Илија П. Поуцки, Миле Букан, Раде Рапанш, Фамилна Јако Кнежевића, Ристо Шутин, Ниша и сунруга, по \$7 Милан Дошуба, по \$6 Арсо Бошковић, по \$5.50 Милан Бошковић, по \$5 Душан Јапанш, Јован Шекерић, Мита Зарић, Никола Војновић, Раде Јакула, Јуза Димит, Паво Ђекомир, Тривиј Увезац, П. Ј. Вурдеља, Камешо Нешпи, Јаков Граховић, Јово Увезац, Божо Јапанш, Буре П. Дракулић, Ст. Р. Петровић, Коста Кангрга, Анзел Траковић, Урош Шорас, Симо Драганш, Јако Перин, по \$3 Стево Вујачић, Гено Грчић, Ђорђе Ђубековић, Јоко Суецаровић, Перо Бодретић, Јово М. Обсевица, по \$2.50 Гавро Јабановић, Томо Надрпански, Мило М. Милошевић, по \$2 Стево В. Вурдеља, Милош Мандић, Бранко Дајичић, Таназија Увезац, Марко Драговић, Спасо Косановић, Стојан Ракић, Петар Вељковић, Стеван Бишковић, Милан Грбић, Никола Јеманић, Петар Бршић, Даше Дракулић, Стево Ајрас, Цвјетко Вадић, Богдан и Милан Дракулић, Милан Кнежевић, фам. Аршић, Б. Ђорђевић, Вожа Сташић, М. Вујачић, М. Новакшић, Г. Макаревић, Ил. Милошевић, Раде Увезац, С. Ј. Мур, Ђорђе и Сунруга, Даше М. Шутуц, Неа М. Маљбаша, Марко Вурдеља, Јежа Војновић, Љуба Шутуц, Даше Брачар, Тодор Сердар, Урош Сташић, Миле Вурдеља, Ана Н. Граховић, Љубица С. Драганш, Софија Нарачић, по \$1.50 Милка Деша, Сава Милић, по \$1 Владо Милић, Васо Чербић, Никола Поповић, Кузман, Која Радака, Јордан Вељковић, Илија Крга, Душан Милошевић, Јован Мухришић, Томо Бурчић, Дамјан Грбић, Нео Увезац, Нео Паљевић, Раде Војводић, Миле Личина, Никола Крга, Алекса Машин, Милан Блашић, Јаков Ковричић, Никола Мандарић, Миле Дејановић, Даше Добрић, Стево Ј. Петровић, Ђорђе Увезац, Б. Мирш, Вада Марјановић, Таназија Новаковић, Самојо Богдановић, Стево Мишчевић, Неја Шутар, Димитар Тезаревац, Раде Нејачић, Илија Дракулић, Воја Срам, Милан Вабић, Петар Бубало, Јово Делић, М. Прица, Илија Делић, Стеван Бубан, Милош Једровић, Вујо Вуворобратић, Миле Војводић, Мајо Грубић, Никола Радаковић, Раде Чампић, Р. Делић, Миле Купрешанин, Стево Трешанић, Д. Кнежевић, Димитар Воисављевић, Душан Шутуц, Даше Рапанш, Е. Д. Мирш, Станко Докић, Тривиј Клашић, Илија Зорић, Буро Зорић, Милан Жигић, Илија Вукчевић, Ђорђе Пријим, Неа Влашевић, Стево Кончар, Никола Свештић, Ристо Ј.

Јокиновић, Марко Лазин, Миле Радака, Миле Колузић, Стеван Кончар, Лазо Тинтор, Миле Олаковић, Даше Закала, Даше Дошуба, Милка И. Маљбаша, Миле И. Маљбаша, Миле И. Маљбаша, Буро Вуворобратић, Букан Ђерић, Божо Рамин, Јово Радаковић, Раде Корав, Душан Попов, Стево Сердар, Миле Дракулић, Милан Гаулац, Даше Шутуц, Јово Барав, Ђорђе Дракулић, Спасо Мајсторовић, Анжелија Сташић, Милан Селековић, Даше Милошевић, Јово Калембер, Јово Димитровић, Максим Грбић, Б. Ракић, Милош Вујковић, Милан Влашевић, Никола Љубовић, Стеван Милошевић, Јово Потребнић, Б. Зеклић, Никола Жигић, Раде Брујић, Јосип Раковић, Мило Милошевић, Раде Влашевић, Илија Корда, Баја Корда, Јежа Корда, Миле Корда, Буро Корда, Спасо Шорав, Буро Увезац, Миле Радошевић, Петар Вукчевић, Стево Граховић, Даше Јакула, по 50ц. Никола Загорац, Никола Маодуш, Јандре Црковрац, Раде Вујачић, Миле Рапанш, Перица Маодуш, Миле Потребнић, Илија Латковић, Гавро Новаковић, Милан Јабановић, Буре М. Штегит, Цвјетковић, Милан Радаковић, Јово Вујачић, Илија Штегит, Јово Кнежевић, Миле Пузавац, Јово Пузавац, Нико Радојичић, Илија Крга, Раде Вашић, Јово Влашевић, Никола Личина, Миле Кончар, Раде Драганш, Мар. Љубовић, И. Терзан, Стево Вабић, Крсто Бутузија, Илија Шутуц, Илија Клашић, Миле Шобат, Никола Милошевић, Илија Мандарић, Е. Становић, Милан Б. Сташић, по 35ц. Буре Штегит, Б. Кнежевић, Мило Чудин, Васо Зубер, Никола Мијин, Буре Ајла, Петар Вуковић.

Гарфилд, Јута.

Срби у горњем месту сакупили су и послали \$116.50. Приложили су седишњи: по \$10 Даша Ј. Мирш, Ђорђе Д. Сташић, по \$5 Миле П. Лазин, Софија Н. Дракулић, Никола М. Дракулић, Васа М. Ошанин, Петар З. Прица, Буре В. Прица, Буре П. Дракулић, Петар М. Дракулић, по \$3 Јоан Н. Дракулић, Милан В. Рапанш, Сава Н. Шутуц, Маноја С. Сташић, Даше М. Шутуц, Божо Т. Скенцић, Димитар В. Рапанш, Јово В. Прица, по \$2 Миле В. Прица, Софија Ј. Прица, Марија Ј. Дракулић, Јована М. Прица, Даше М. Прица, Сава М. Рапанш, Нико П. Шутуц, Тривиј Р. Вуковић, Илија Влашевић, Стојан Орлић, Миле Крга, Петар С. Клашић, по \$1 Даша Д. Дракулић, Боја Д. Дракулић, Миле Рапанш, Илија М. Јосић, Симо Н. Кангар, Миле С. Растановић, Даше М. Цвјетковић, по 50ц. Милена Д. Цвјетковић, Стана М. Рапанш, Петар Н. Пејновић.

Милвоки, Вис.

Местни Одбор Срп. Нар. Одбране у горњем месту приредио је Видованског дарка \$850. Приложили су: по \$100 Бр. 226 СССР, по \$100 ства Христово бр. 231 С. гајина Српског Сокола, и литије Црнег Крста, по \$5 Тана К. Бјелогрић, Раде Маричић, Драгомир, Илија Радевић, по \$2 Крсто Милић, Свештеник Вељков, Раде А. Увезац, Божо Рајковић, Милан Грковић, Сава Милошевић, Коста Машин, Марко Пријим, Стево П. П. Милошевић, по \$1 Божо Дошуба, Илија Копачевић, М. Мандић, Раде Хишић, Љубица Шерпић, Максим Шерпић, Петрослава Милан, Илија Ошалевић, Пери Вукановић, Мило Стјепановић, Јован Мајкић, Даше Илић, Никола Драганић, Лазо Голубовић, Милош Ступар, Стево Херцег, Која Човић, Димитрија Роконић, Миле Роконић, Раде Увезац, Проко Шалаја, Симо Радошевић, Н. Н. Драга Вујачић, Нико. Јуришић, Сава Дамјановић, Симо Обатовић, Ј. Е. Мурер Анка Голш, Јуна Стопановић, Миле Копачевић, Петар Ђедровић, Милан Агаба, Јанко Цвјетковић, Илија Дешчић, Алекса Клишанић, Андрија Вељковић, Вико Вук, Никола Јачарић, Марија Старчевић, Миле Милошевић, Никола Вашић, Стева Панац, Катина Бурин, Зарија Бурин, Петар Богић, Петар Вујачић, Томо Вељки, Никола Језанић, Миле Ступар, Милош Сорин, Лео Томашевић, Неја Пачковић, Сван Калишић, Милан Марин, Петар Бурчић, Наво Капановић, Андрија Тривуновић, Стево Вујачић, Илија Штеван Миле Самарчић, Васо Самарчић, Софија Ваљабан, Илија Свјетлиц, Тодор Једровић, Илија Обрадовић, Стево Вујачић, Лео Реали, Ва. Перин, Свезлар Амшић, Божо Сташић, Петар Врачарић, Неа Агаба, Јово Цретић, Стево Душанић, С. Ракошевић, Лазо Шарин, И. Амшић, Васо Солар, Никола Пољанац, Божо Једровић, Милан Јовановић, Милан Прецић, Љубомир Милошевић, Јуре Ваковић, Бранко Цабун, Никола Пачковић, Стево Томашевић, по 50ц. Милутин Јачарић, Никола Михаљевић, Саво Милошевић, Јово Ђедровић, Зорка Јаковина, Милан Радаковић, Павло Радаковић, Раде Михаљевић, Илија Варин, Стево Свешт. Пери Суботић, Вадо Радавић, Св. Тривојнић, Ст. Обрадовић, Стево Хајдарић, Милан Тодоровић, Стево Милошевић, Бошко Пачковић, Стево Свешт. Милош Стојановић, Васо Томашевић, Вада Ваљабан, Јанко Крајновић, Милош Табекало, Ст. Крајновић, Виктор Јурић, Милко Зебић, Милан Пузан, Симо Јомчиловић, Петар Вабић, Милан Пајкић, Миле Крајчар, Никола Илић, Максим Јосепац, Максим Радојичић, Никола Шур, Буро Каверић, Пери Стојановић, Буро Пејновић, Лазо Шава, Вид Јежа, Васа Петрић, Буро Ђорђевић, Илија Увезац, Лука Кнежевић, Василе Јежић, по 25ц. Буро Пејановић, Буро Драговић, Софија Јовановић, Анка Радојич, Марија Радојичић, Миле Радака, Даше Закала, Даше Дошуба, Миле И. Маљбаша, Миле И. Маљбаша, Буро Вуворобратић, Букан Ђерић, Божо Рамин, Јово Радаковић, Раде Корав, Душан Попов, Стево Сердар, Миле Дракулић, Милан Гаулац, Даше Шутуц, Јово Барав, Ђорђе Дракулић, Спасо Мајсторовић, Анжелија Сташић, Милан Селековић, Даше Милошевић, Јово Калембер, Јово Димитровић, Максим Грбић, Б. Ракић, Милош Вујковић, Милан Влашевић, Никола Љубовић, Стеван Милошевић, Јово Потребнић, Б. Зеклић, Никола Жигић, Раде Брујић, Јосип Раковић, Мило Милошевић, Раде Влашевић, Илија Корда, Баја Корда, Јежа Корда, Миле Корда, Буро Корда, Спасо Шорав, Буро Увезац, Миле Радошевић, Петар Вукчевић, Стево Граховић, Даше Јакула, по 50ц. Никола Загорац, Никола Маодуш, Јандре Црковрац, Раде Вујачић, Миле Рапанш, Перица Маодуш, Миле Потребнић, Илија Латковић, Гавро Новаковић, Милан Јабановић, Буре М. Штегит, Цвјетковић, Милан Радаковић, Јово Вујачић, Илија Штегит, Јово Кнежевић, Миле Пузавац, Јово Пузавац, Нико Радојичић, Илија Крга, Раде Вашић, Јово Влашевић, Никола Личина, Миле Кончар, Раде Драганш, Мар. Љубовић, И. Терзан, Стево Вабић, Крсто Бутузија, Илија Шутуц, Илија Клашић, Миле Шобат, Никола Милошевић, Илија Мандарић, Е. Становић, Милан Б. Сташић, по 35ц. Буре Штегит, Б. Кнежевић, Мило Чудин, Васо Зубер, Никола Мијин, Буре Ајла, Петар Вуковић.

чић, Милан Михаљевић, Смила Црвојевић, Јурић Хољин, Иво Кмет, Стјепан Маркуш, Буро Каверија, Стево Човић, Симо Пашин, Стево Човић, Иван Клашић, Никола Јовановић, Сава Ваљабан, Миле Говић, Г. Клаша, Божо Ковачевић, Ми по Радевић, Мато Силванић, Јово Урош Бршић, Илија Радмиловић, Лука Топаловић, Јово Пауновић, Тина Пауновић, Стојан Кнежевић, Никола Милошевић, Благоје Милошевић, Милан Хајдарић, Проко Клишанић, Милан Хајдарић, Лука Стаисаљевић, Милош Радошић, Лазо Шарин, Стево Радошевић, Адам Шама, по \$1.50 Радо Јешић, по 10ц. Јово Драка, Н. Н.

Канал Довер, О.

Местни Одбор Срп. Нар. Одбране у горњем месту сакупио је Видованског дарка \$29.50. Приложили су: по \$5 Пера Трбовић, Сава Каледић, Петар Вашић, Буро Рајин, по \$2 Душан Кошарер, Гавра Кулавић, по \$1 Пера Трбовић, Сава Коладић, Петар Вашић, Јоса Малуш, Буро Гајин, по 50ц. Спасоје Јовичић.

Монтен Вју, Кал.

Местни Одбор Срп. Нар. Одбране у горњем месту сакупио је Видованског дарка \$102. Приложили су: по \$40 М. О. Срп. Нар. Одбране, по \$5 Буро Чичковић, Никола Узаревић, по \$3 Митар Ковачић, Илија Вашић, по \$2 Илија Јовановић, Божо Педро, Јово Кнежевић, по \$1.50 Ристо Кнежевић, по \$1 Никола Педро, Марко Вујиновић, Живко Мисеца, Богдан Ковач, Марко Бурин, Стојан Јоанш, Анту Висковић, Јово Соларец, Петар Радуловић, Мило Пешко, Буро Радуловић, Обрен Бурин, Буро Шинић, Мило Шошчић, Мило Медар, Тодор Шинић, Даша Јахура, Даринка Јахура, Симо Д. Јахура, Душан Баганић, Буро Медар, Божо Баљ, Стево Језавић, Мило Вашић, Буро Терашић, Јован Баљ, Душан Пешко, Ристо Баљ, Анто Ворин, Буро Деша Марин Језавић, Саво Лазовић, Е. Делон Француз, Симо Гаговац, Д. Ф. Андричевић, по 50ц. Виде Коланић, Ч. Б. Ирвин, Симо Терашић, Ристо Грча, Јово Језава, Стево Поповић.

Власенбург, Коло.

Местни Одбор Срп. Нар. Одбране у горњем месту сакупио је Видованског дарка \$18.50. Приложили су: по \$2.50 Крсто Радоновић, по \$2 Павле Паљевић, Илија Јовановић, Митар Вуковић, Илија Радовић, Благога Вуковић, Марко Вуковић, Крцић Вуковић, Стево Тубић.

Филадельфија, Па.

Местни Одбор Срп. Нар. Одбране у горњем месту одржао је прославу Видована и на истој сакупио \$120 Видованског дарка. Приложили су: по \$10.50 Јежа Живановић, по \$10 Срп. Д. Д. Свети Никола бр. 34 СССР, по \$5 Славо Поповић, Лазо Млади Поповић, Спасо Нешпи, колашани, по \$3 Марија Ставојер, Софија Стејин, по \$2 Милановић Селански, Душан Мијатовић, Сава Николић, Рада Тодоровић, Стеван Обилић, Стеван Чачошевић, Стевољар Врговић, Цвекто Павловић, Антонија Павлов, Вада Будинић, Урош Берковић, Милан Чачошевић, по \$1.90 Војин Макарушић, по \$1.50 Лазо Јаковлевић, Јоан Рајчић, Сава Суботић, по \$1.25 Јоан Радуловић, по \$1 Иван Јоржинић, Илија Живановић, Рафанло Јовковић, Војин Макарушић, Тоша Обилић, Ро са Недић, Милош Тукан, Радојко Недић, Давид Миладиновић, Феизак Хубер, Никола Хулић, Сава Стефанов, Мита Штејин, Вукица Бакић, Александар Грос, Милорад Новадић, Мило Поповић, Цан Стејин, Жива Гаркеш, Шацор Стојановић, Стеван Пијетру, Буро Шарин, Лазо Недулин, Еремјеј Суцур, Неа Копачевић, Буро Вагрин, Пера Иванов, Зоранка Иванова, Мита Манојлов, Јова Ставојер, Мариша Манојлов, Вука Крачић, Душан Недулин, Добромир Батавал, — Стево Сређевић, Армина Сређевић, Гавра Милановић, Јоан Ваучић, Јова Вакић, Вада Сабљић, Буро Давидовић, Паја Старић, Десанка Томп, по 50ц. Иван Пукан, Божо Вучић, Марк Милетић, Јуза Тршун, Свезлар Чеклић, Ангелина Ненадов, Свезлар Вељков, по 25ц. Раде Једровић, Среќо Павловић, Петар Попав, Крсто Дамјан, по \$9.40 Багаја Местног Одбора Срп. Нар. Одбране.

Питсбург, Па.

Местни Одбор Срп. Нар. Одбране у горњем месту сакупио је \$25 Видованског дарка.

САВЕЗ СЈЕДИЊЕНИХ СРБА СЛОГА

(SERB FEDERATION SLOGA)

Главно седиште: ЊУЈОРК; Н. Ј.

443 West 22 Street New York, N. Y.

Главни Председник: М. И. ПУПИН

443 W. 22 Street, New York, N. Y.

Главни Подпредседник: ПАВЛЕ К. ПАВЛОВИЋ

443 W. 22 Street, New York, N. Y.

Чланови Управног Одбора за 1917.

ОТВОРАНИ НЕВАК М. БОГДАНОВИЋ ИЛИЈА РАДАКОВИЋ
5 N. Duquesne Ave., Duquesne, Pa.
RR. 1 Barclay Club, Bingham Canyon, Utah
1611 R. R. 1, Pueblo, Colo.

ЈОСИФ РАЈНОВИЋ
ИЛИЈА КУКОЛЕЧИ
УРО М. ГРЕГОВИЋ
ГЛИШО РАДАК
ИЛИЈА ВУЈНОВИЋ
ВИДОЈЕ РОГО
Box 544, Turtle Creek, Pa.
460 Gates Ave., Lackawanna, N. Y.
Box 1821, Bisbee, Ariz.
1109 Broadway, Gary, Ind.
6001 E. 8 St., Kansas City, Mo.
704 Lookout Drive, Los Angeles, Cal

СТОЈАН ПАВЛОВИЋ
ДУШАН ПОВОШИЋ
НИКОЛА ТРБОВИЋ
СИМО ВУЈНОВИЋ
БОРБЕ ПУРЛИЈА
413 Huey St., McKeesport, Pa.
348 — 2nd Ave., New York City.
P. O. Box 341, Miami, Ariz.
2106 — 137 St., Indiana Harbor, Ind.
819 S. Wanderventer Ave., St. Louis, Mo.

ЊИГТЕ САВЕЗА СЈЕДИЊЕНИХ СРБА СЛОГА ПРЕГЛЕДА ДРЖАВНА ВЛАСТ ОВАГА ЧЕТИР МЕСЕЦА

Савез Сједињених Срба Слога исплаћује:

На име осигураника	\$ 800 или 4000 Дин.
За губења оба ова, или оба руке, или обе ноге, или једне руке и једне ноге	\$1500 " 7500 "
Ако нагла опасност члана за рад	\$1000 " 5000 "
За губења руку	\$ 800 " 4000 "
За губења ногу	\$ 800 " 4000 "
За сломању кичму (гвоњачу)	\$ 800 " 4000 "
За увочену руку или увочену ногу	\$ 800 " 4000 "
За губења лица	\$50—\$150
За нека одравање стопе	\$ 200 " 1000 "
За одравање прста на нога	\$ 150 " 750 "
За губења око	\$ 400 " 2000 "

За операције: снопот прева \$100; камена у бешки \$100; у случају окупности \$75; трамаче \$25; отањарење \$100; железне операције \$50; операције плућа \$35; рака \$100; дијабог зрела \$35; за операције на глави, оку, уху, носу, граду и изгубовама од \$25 до \$75; за отањарење краја од \$15 до \$25.

Осим тога сваки члан до бија од 50 до 400 долара на име операције, болне потпоре и осакатинне, које нису горе нарочито назначене, а према тежини повреде и увиђавности управног одбора.

Из Српства и Југословенства

(Наставак са прве стране)

Стари крај отео маха међу браћом, види се, између осталога, и по једном саопштењу проте Ј. Крајновића у "Американском Србобрану", Црквена општина у Цанстауну, Па. донела је најме једногласан закључак да цео свој иметак у вредности од \$40.000 пренесе на Србију, односно на српског посланика г. Љуб. Михајловића, за српску православу цркву у Краљевини Србији.

Одлазе толики српски добровољци, одоше пре неки дан и хрватско-словеначки добровољци, пренесе се на Србију читаво имања, а међу нама још има људи који се ишчуђавају кад се говори, како они веле, о некаком на родном покрету. Они све то не знају и не виде.

Видовдански Дарак. Скрећемо пажњу на данашње саопштење на трећој страни, из кога се види да је Видовдански Дарак већ прешао суму од пет и по хиљада долара, а да целокупна сума прилога Главном Одбору, који су почели притицати тек од априла месеца ове године, већ прелазу своју од 20.000 долара. Видовдански Дарак непрестано стиче и даље.

Значке Српске Народне Одбране. Готове су значке Српске Народне Одбране, и биће ускоро расаслате одборима. Значка прави врло добар утисак и потпуно оправдава и време и труд који су у њу уложени. Напрт за њу дао је наш млади сликар г. Душан Ружичић, који је овим својим радом учинио једну велику услугу Народној Одбрани, јер је нарочито овде, у страном свету, од значаја да српска значка лепо изгледа. По њој не страни свет судити о српском укусу, и тај ће суд зацело бити врло повољан.

Југ" С. С. С. С. и "Удружени Срби" сазвали збор за прошлу суботу, 21. овог месеца ради оснивања месног одбора Српске Народне Одбране. Збор је био одлично посећен, и текло је у највећем реду. После говора неких говорника, међу којима је био и г. М. Прибићевић, изабрала је управа. Тако сад и Њујорк има свој месни одбор, сточетврти по реду.

Заслуга за овај успех Српске Народне Одбране припада искључиво њујорским Србима. Сва три горе поменути друштва прихватила су од самога почетка својски и искрено мисао о оснивању Месног Одбора; делегати поменутих друштава, који су уједно били и сазивачи збора, нису жалели ни труда ни времена да што боље изведу све претходне припреме за збор. г. Гига Петровић, који је председавао збору, руководио је збором са пуно такта и присебности; а г. Коста Перкањански, који је водио списак, развио је при том сву велику ревност за коју је он способан. На збору је било и неколико социјалиста. Далеко од тога да унесе пометњу у рад, они су драговољно ставили на расположење своју сарадњу, а питања и напомене које су имали да учине, учинили су на начин који доликује озбиљним људима.

Једном речу, Њујорски Срби доказали су на делу да су потпуно свесни своје дужности и озбиљности данашњег времена. И они су људи, и они имају својих неслагања и својих размислица, али од свега тога није на збору избио ни најмањи траг. И то им свима служи на част.

Једна изјављена у листу "Јадран" је оних дана једна дугачка изјављена његовог уредника, из које саопштено само нека места. "Ако не буде брже, безодличне помоћи наших пријатеља и сумњивих", гласи једно место. "Јадран", не нестати е нашег јавног пошрштва". И даље: "Ако је "Јадран" потребан, уздржити га! Ако није, урину га!" — Из ове прве реченице јасно је да "Јадран" није потребан, јер га нешто народ помаже, и онда је свесни изјавио ова друга. Да је "Јадран" непотребан, види се и из једног другог места у тој изјављени, које гласи: "Јадранов уредник има само десет

годин прета и један четворогодишњи гледин на расположење". — Јадранов уредник је задовољан једино човек који мисли да је за уређивање листа довољно имати "само десет година прета"; цео остали свет мисли да за то треба и способности, и стога неће да помаже једина, чији уредник има само десет година прета на расположење". Ко би још плазао за лист, чији уредник, даље, нема у данашње време ни о чему другом да пише до о томе да је он "физично, ментално и морално потпуно здрав и нормалан"! Осим тога, уредник Јадранов зна да се "физично и ментално" може на нашем језику лепо казати са "телесно и умно", али он намерно употребљава стране речи да би изгледао учен, а народ омет — чудна ствар! — намирисао то, па ипак неће да напушта лена. У томе, као и у многим другим стварима у околишту, уредник "Јадрана" налази на једнога свога пријатеља, који, из тих разлога, у својим грдњама често употребљава реч "паука". — И најзад, у тој дугачкој изјављени наводи се и ово место: "Јадран" је хтео да буде апсолутно независан, апсолутно слободан. — И био је. Уместо да се у овим судбоносним данима стави у службу народа и народне ствари, он своје ступце пуни самохваластичким грдњама. Уместо да међу Хрватима помаже покрет за одлазак у добровољце, он, као и С. Дневник, не само није написао ни једне речи о четв "Зрински", него је ову најнепретостнијим грдњама против људи који тај покрет воде. И народ му је на то достојно одговорио: престаје да га помаже. Али није то једини разлог што му је народ окренуо леђа. Као што и сам каже, народ у својој пошви одиога, "гледа заштитника и бранитеља пред законима и смутљивима", и кад је видео да га "Јадран" не само не брани од смутљива, него да још смутљиве узма у заштиту, он је онда, сасвим природно, оставио тај лист његовој заслуженој судбини, а осталине и друге његове ствари. Јер народ је као и Бог: спор, али доследан!

ЈЕДАН КРАЉ

— ДОПИС ИЗ ПАРИЗА. —

У малојој вили у Неји живи један мали краљ. Име му се не казује. Ако ко ипак погоди, да је то краљ Никола, нећемо се наљути.

Мало се кад виђа, чешће се чује. У његовом лонцу често зазвоне зрна великог пасуља. Нема војске, нема фронта, нема политичке трибине. Још би га свијет могао жива заборавити, да не промијешта овда-онда по свом лонцу и не каже кроз какву дешу или кроз какво ново "министарство": "L'Etat c'est moi."

И збиља, он и његова свадражава тачно могу да стану у његов данашњи салон. "Ја сам са народом!" — почесто узвикује амбициозни старац, гледајући својих петнаест гардиста, око десетак избеглих чиновника из којих се регрутују министри, и још толики број осталих избеглих приногорских, који се професионално појављују, једном или више пута месечно на прозорцима приногорске државне благајне. Мали краљ има, наравно, своју велику државну благајну. Заједљиви Дијоген био је несмишљен према граду, који је имао већа врата него што је био сам град. "Затворите врата да нам град не побегне", казао је Дијоген. "Отворите врата моје државне касе у њој ћете наћи сву моју државу" — требао би да каже практични Дијоген у приногорском Неји-у.

Окружен својим кљерима, јер му синови воле да су близу могаковског рулета, он се са посебним задовољством предаје ситним политичким интригама. Као стари наук коме је мрежа покидана, он се спушта и пење на свом танком кончињу, желећи да веже размакнуте зидове. Не успијева никако; или људи или догађаји ометају му посао. Руека га је револуција одушевила, јер је уклонила непријатног му Николаја П. али га је поразила изјава Миљукова о будућности и уједињењу Србије. Ипак је још био утјехе: његов зет велики књаз Никола Николајевић био је још генералистички руске војске. У хаосу руске револуције он би могао постати царем и ситуација малог краља из основа би се измјенила. Нестрпљив таст већ је у Паризу прогласио царем свога зета, кад стиже кобна вест, да је генералистички симус укашан. Опет очајање! На очи његове, поврх тога, одметну се црногорске омладина, а његови бивши министри створили из Одбора за Народно Уједињење борбу против црногорске капитулације, тражећи безусловно уједињење Црне Горе и Србије. Мали краљ се досети. Као некада на Цетињу, тако и овде у Паризу хтеде да подвали својим противницима. Учини узбуну, диже француску полицију: агентат, агентат! Цијели дан и цијелу ноћ на Васкрс страже су биле под оружјем око двора

очекујући агентатора. Крвави зликовац није хтео да се појави. Сплетка је уочена. Краљ радо шета. Хотел Мерис често га виђа. Ту уз добар ручак, од којег добар апетит никада не бјежи, краљ налази свога интимуса барона Романа Аверана, талијанског посланика на његову двор. Навика је његова, да увијек има по једног конфидента у дипломатским сраним представницима. Оно што је био на Цетињу њемачки посланик фон Екхарт, аустријски фон Гисел и фон Ото, то је данас М. де Аверано. И она фамозна деша краљу талијанском, иза које је неступила трећа "црногорска влада", писана је послије ручка у хотелу Мерису. Само неколико дана касније проглашена је самосталност Албаније под талијанским протекторатом. До душе краљев апетит на Албанију није никад био слаб. Зна се да је он у своје доба тражио од Абдула Хамда упуца над Албанијом да да послане Султанов вазал. Младотурци прекинуше ову комбинацију, али им се Никола љуто осветио. По споразуму са Аустријом, поче да диже буну по Албанији. Ствар постаде опасна. Младотурци понудили капитулацију: приста доше да за пола милиона франка купи једну вилу краљу Николи у Цариграду, и ако ју је он добио на дар од Абдула Хамида, и ако је њена вриједност била едва пети дио од попузене суме. Трансакција би призмљена — стање се у Албанији утша, али краљ Никола да као краљ Никола не испуни у цијелости уговор, а Турци као паметни људи не платише цијелу утврђену суму. Албанија је била опет незадовољна! У Балканском рату који је иза тога слиједовао, једва је умукла турска легација да је озлојеђени краљ са свима "припадностима" не конфискује. Имао је потпуно право: посао је посао. Све то не мари што је у ствари двор у Цариграду био својина круне, значи државе црногорске. — То је старанавика.

Времена су се измјенила: краљ је у сима промјенама остао исти. Изгубио је и потоњу наду да дође на српски пријесто; аранжан са Аустријом није могао попуно да оствари и да још краљ аустријске Југославије онда за што да се преко мле Црне Горе данас не дочека арбанашке "круне", па да призна вазалство Италије, вазал свога зета, него Турске и Аустрије, јер су обје ове пред вео браом ликвидацијом. То је још и практично. Ту тек имајмо рјешавања! Само тако може се сбрати 1866 година, о којој злобно прича Ото Мајер у Берлину. Да не ује с Италијом а против Аустрије, у рат, од треће године примао књаз Црне Горе и Врда за своју неутралност једну завидну суму из Беч све до — несретног европског рата у коме је требало ту Аустрију. Зар

то нијесу послови као и капитулација Црне Горе? Није ни чудо: човек, који већ 50 година мијеша по свима лонцима — то је "бизнис кинг". Док може, он не мијешати, само докле? Свакако не не још дуго! Његов друг, у балканској политици, Константин, осврне се за њим. . .

Париз, јуна 1917. Црногорац.

ПИСМО ЈЕДНОГ ДОБРОВОЉЦА.

Левис, Канада, 14—7—17. Штована браћо Савеза Слоге! Ева да вам се јавим као члан и брт Ваш. Члан сам друштва "Св. Ђурај" бр. 272 СССС. Идем у мило нашу домовину, као што је још много браће пошло. Сретно стигосмо у Левис; хвала Богу добро нам је и ништа жељни нисмо, доли вруће жеље да се чим прије уватимо у кошта са нашим крвницима Швабама, Мађарима и Бугарима.

Овђе смо на Петров Дан прославили имедан нашега краља и оца Петра Првог, а било нас је у свечаности око 800 људи, — све сами људи осветили! Свира да је Енглеска гласба а ми се топили од милине и сви смо се препели душом и срцем на крају разбојниште и ко грлимо се са нашим сједим краљем. Скупило се је велики број Канађана и сви нас пријатељски гледају и поздрављају. Наш је поручник држао лијеви говор и кад је поздравно нашег краља, ми сви ускликујемо три пута да се је земља проламала: Живео наш краљ, живео краљ Петар! Остајте ми сви здрави до виђења у ослобођеној домовини Ваш Вас поздравља Петар Црномарковић.

ДРУШТВЕНИ ГЛАСНИК

ОПОМЕНА. Срп. Добр. Др. "Св. Слове" бр. 259 С. С. С. С. у Мидланду, Па. опомиње све оне своје чланове, који дугују три расписе да се пријаве и уплате своју двогину друштвену рачуноводу до 25. о. м., иначе ће бити брисани из друштва и Савеза. Тодор Трбовић, рачуновод. Адреса: Р. О. Вох 439 Мидланд, Па.

ПОЗИВ. С. Д. Д. "Срп. Просвета" бр. 102 С. С. С. С. у Лок 3, Па позива своје чланове да неизоставно дођу на идну седницу, која ће се одржати 12 авг. о. г. у друштвеној дворани у Елизабете ту, Па. Почетак тачно у 9 сати пре подне. Браћо, на овој седници имамо да решавамо једну врло важну ствар, стога гледајте да сви дођете.

Исо Гостовић, тајник.

ДО ЗНАЊА.

Свима члановима Срп. Доброг Друштва "Св. Сана" бр. 8 С. С. С. С. јављамо да је на прошлој седници одржаној 1. јула 1917 г. а по упуту главне управе С. С. С. Слоге изабран за нашег друштвеног леџника Др. Грачешки и Др. М. Милојевић који раде заједно а уред имају на 843 Е. Охијо Стрит Н. С. Питсбург Па., према томе који члан у будуће буде требао леџничке неге у случају болести, најпре се мора јавити брату Јови Пантелићу предс. одб. болести 4831 Плум Алеј Питсбург Па. који ће болесниог члана лично горе поменутих леџницима одпремити. Моле се браћа да ово уваже, јер ниједан неће моћи примити болне потпоре ни од друштва ни од Савеза ако не буде лечен по горе поменутих леџницима. Даље се моле сва она браћа која дугују друштву 1—2 и више расписа да безувратно на идну седницу дођу и свој дуг подмире; иначе ће сви бити према правилима брисани из др. и Савеза. Браћо не мојте се шалити са др. да се не би кајали и примити ово као последњу опомену. Уз поздрав за горе поменуто др. Перо Корича, председник. А. Цигановић, благајник.

ТРАЖЊА.

Милан Бувач, родом из села Маглајин, код Босанске Дубице, који се сада налази у Италији; тражи свога брата, који је негде у Америци. Адреса је овако: Prigioniero di guerra, Taggia, Italy

Јово Балабан, родом из Доњег Јеловца, котар Дубица који се сада налази у Италији, тражи Драгоја Викала из Мурата, Дубице, Босна; Ђорђа и Михаица Зета из Доњег Јеловца, Дубица, Босна и моли их да му се јаве на ову адресу: Prigioniero di guerra, Taggia, Italy

Сава Ђого, Којин, из Убоска, котар Јубинце, који је живио и био гостионичар у Сарајеву, а сада заробљеник у Италији; тражи Митра С. Ђогу, Душана Л. Ђогу, оба два из Убоска; Ђуру Шлишића из Орахова Дола; Анђелка Л. Жарковића из Убоска. Нека се јаве на адресу: Savo Djogo, Prigioniero di guerra, Genova, Forte Tenaglie, Italy.

Тодор Гргур из Гацка, Херцеговина, сада у Италији, тражи Галигора А. Бјелогрића. Адреса: Todor Grgur, Prigioniero di guerra, Genova, Forte Tenaglie, Italy.

ДО ЗНАЊА.

Овим се ставља до знања члановима С. Д. Д. Др. "Вел. Мучен. Димитрије" бр. 157 С. С. С. С. да је на седници одржаној 15 јула о. г. решено да, сви они чланови, који се налазе удаљени ван Клинтона а немогуће им је посећивати седнице да изваде преступне листове за које друштво СССС. ако исто постоји у месту у коме се налазе. То су следећи чланови: Вукосав Вукосавић, Стоја Вуковић, Милутин Радевић, Гајо Марковић, Ђорђе Басарић, Илија Момчиловић, Илија Радаковић и Илија Зоричић. Умољавају се поменути браћа да то учине; јер стиме ће нам уштеђети много непотребна труда и времена. Друштвена је адреса: Вох 432 Клинтон, Инд.

Илија Ступар, председник. Петар Бибић, тајник.

ПОЗИВ.

С. Д. Д. "Св. Јован Крст" бр. 216. СССС. у Гери, Инд. сазива све своје чланове на идну седницу, која ће се одржати 12. авг. о. г. у 2 сата посл. подне у дворани — 14 и Ваш улица. На дневном су реду важне ствари за претресање, које се односе на друштво. Уједно ће се обавити избор новог председника, пошто је досадашњи председник брат Јово Јелић предао оставку на прошлој седници. Уједно се опомину сви они чланови, који дугују 2—3 расписе да свој дуг уплате; иначе ће се поступати строго по друштвеним правилима. Миле Радосавић, тајник.

ПРОМЕНА АДРЕСЕ

Молим управу савезног органа Србобрана, да ми дамо свој адресу. Моја СТАРА адреса била је: Име и презиме..... Број баксе, или број куће и улица..... Град и држава..... Моја НОВА адреса гласи: Име и презиме..... Број баксе, или број куће и улица..... Град и држава..... Друштво..... број..... Ко год мења адресу, нека тачно испуни горњу листу и цео овај оглас изреже и пошаље на управу Србобрана на адресу: СРБОБРАН 443 W. 22 Street NEW YORK, N. Y.

ДО ЗНАЊА.

Овим се ставља до знања члановима С. Д. Д. "Слога" бр. 35 СССС. у Росалину, Ваи., да је на прошлој друштвеној седници од 1 јула о. г. решено, да се досадашња друштвена правила суспендирају, а да се у будуће ово друштво служи са правилима, која је конвенција саставила и препоручила а која су улезна у исту књигу са савезним правилима. Оволико ради знања и равнања.

В. С. Пејурвић, тајник. Вох 92 Росли, Ваи.

ОПОМЕНА.

Срп. Добр. Др. "Св. Никола" бр. 149 СССС. у Со. Омаха, Небр. тражи и опомиње свога члана Милу Бабића, који је отишао одаље некуда у Пенсилванију има већ два месеца и није се још јављао. Умољавамо га да нам се јави и пошаље дуготину. Ака не удовољи својој дужности биће брисан из друштва. Ко би о поменутом нашем члану што знао нека нас о томе извести, на чему ћемо бити благодарни. Друштвена је адреса 5224 Со. 28. ул. Со Омаха, Небр. Димитар Плећаш, председник.

ОБЈАВА.

Доле потписани, као подпредседник др. "Св. Јован Крститељ" бр. 209 СССС. у Филтону, Па. умољава сву браћу да више не шаљу новац преко мене у име друштвене уплате; него нека се шаље друштвеном благајнику Милану Сунајку, или рачуноводу Мили Д. Крајновићу. Са српским поздравом Сава М. Кричковић, подпредс.

ТРАЖЊА.

Панта Шупић, родом из Гацка, Херцеговина, који се сада налази у Француској; тражи свога брата Ђорђа лека му се јави или његови пријатељи нека јаве ако знаду за њега. Адреса је овако: Panta Chupitch Chateau d'Assour pour Albaron — Orléans, B. D. R. France.

ТРАЖЊА.

Илија Л. Самарџић, који се сада налази као заробљеник у Италији, тражи свога рођака Петра Илића, који се је отргнуо 4 године налазаво у Сеате Вш. Адрес је овако: H. Samardžić, prigioniero di guerra Porto Maurizio Taggia, Italy.

ТРАЖЊА.

Ђорђе Врџин, који се сада налази у Италији а који је родом из Бос. Крупе, тражи своу браћу Николау и Лазу. Адреса је овако: Reparto Disertori di guerra Gj. Brčín Bibbiena, Arezza, Italy.